

Timoti ana leta labuina

Paulo ana lelelele

Walo bagubagunana

Buki Apositolo Ali Paisowa peina 28 ana kaba mwawasi (28:16,30) iwalo-masala Paulo iyaele Loma isanasana ana yatala kaiwena. Saugana Kin Nilo iya Loma ali kin, Paulo ipei-luseyan deli mena. Paulo iyaele deli mena kabo Timoti ana leta bwaite ilele. Timoti iya iyaele yanuwa Epeso, ekalesiya igitegite-kalatagili. Leta ana lelana yaina Paulo nuwanuwana Timoti ilaoma iboeyan yo nuwanuwana ana gogo tupwaliyao Timoti ilokalaili mekanakava (4:9 yo 13). Yaina yaboyoi tabe bwaite iya Paulo ikatai sauga kikiunamo iboita kabo Timoti ikabi-yakaiwe wasana namwanamwana iguguguguye-yani yo Yaubada ana paisowa iginauli-namwanamwai.

1 ¹Yau Paulo, Yaubada ana nuwatu koina yaemala Yesu Keliso ana tosagenawasa (apositolo), kabo yawasi bwaite Yesu koina Yaubada iwalo-yamelila yayawasayani. ²Letane bwaite yalele yo yayawasa Timoti koliwo kowa besiele natugu yakatekamkamna-yagiwo. Yakawanoi Yaubada Tamala yo Yesu ala Guyau ali katekamkamna yo mulolo yo nuwa-daumwali imiyayai koliwo.

Paulo Timoti ikabi-yakaiwe na ipaisowa namwanamwa

³Yakawatoki Yaubada koina, yo yapaisowa meyagu nuwa-mayale, besiele tubuguwao beyabeyana siginauli, yo sauga meuloina boniyai yo kaliyate yakawakawanoi Yaubada koina kaiwem. ⁴Yanuwatu-kalatan saugana yalogabaegiwo kuvalam kabo nuwanuwagu lalakina tem yagitaiwo na mesabana yaliyaya kategu iloyakalapowon. ⁵Am meli yawasosi yanuwatu-kalatan, na tubum keduluma Loise iya tomeli yawasosi yo tabe sinam Yunisi yo yakatai namwanamwai meline imiyamiya koliwo tabe. ⁶Bwaite kaiwena yayanuwapeiwo kam mulolone kusivesiveve-kalatan na tabu iboboita mulolone bwaite Yaubada iyeyawa

tauna kona saugana nimagu yapei kulukulum mena yo yakawanoi kaiwem. ⁷Kaiwena Yaluyaluwa Tabuna bwaite Yaubada iyeyama kolila nige yaluyaluwa mwalimwalinena besi, na isaguila takaiwe, tamulolo yo isaguilayoi mumugala tagite-kalatan.

⁸Kabo tabu kumwamwalimwaline na ala Guyau wasana kuyawayawasa-kalatan. Besiele tabe, yagu lusae deli mena Yeisu kaiwena tabu kaiwena kumwamwalimwaline-yagau na kutalamwagiwo kamkamna kulobai wasana namwanamwana kaiwena, besiele yau kamkamna yalobai na Yaubada iya ikabiyakaiweo. ⁹Yaubada ileboilako yo iyoganla talaomako kita ana tomo yakayakasisili. Na nige ala paisowa namwanamwali kaiweli ileleboila, na kaiwena iboma ana nuwatu besiele yo tabe ana mulolo lalakisosina kaiwena. Sauga bagubagunana koina Yaubada inuwatui naga ana mulolo Yeisu Keliso iyeyama kolila kabo muli mena yanuwa yaulina iyamayale. ¹⁰Na kala Tolebolebo Yeisu Keliso ana laoma yo ana lokeikeile yanuwa yaulina mena kaiwena ana mulolo lalakisosinane imayale kolila. Besiele, Yeisu ilaoma kabo boita ana kaiwe ikele-gabaen imwawasi yo iyakenayagila yawasi miyamiya yaina talobai tem wasana namwanamwana tabenalani yo tameliyani. ¹¹Yaubada igitesipwaiyau yaemala apositolo yo toyakayakatai na wasa namwanamwanane yayawasayani. ¹²Kabo bwaite iya kaiwena sauga bwaite kamkamna yalobai. Bwagana yamiyamiya deli mena na iyamo nige yamwamwalimwaline, kaiwena Guyau yameliyanako yakatai namwanamwai yo sowaswana paisowa bwaite iyeyama koliyau na igitekalatan kanasiga kaliyate mwawamwawasina koina.

¹³Yakayakatai dudulaina bwaite yayakenayagiwo ukwabi-kalatan kaikaiwe yo kuyakayakatai-yani tomo kolili, na kumiyamiya meli yo mulolo mumugana kolili besiele bwaite Yeisu Keliso ana kamwasa. ¹⁴Wasana namwanamwana Yaubada iyeyawa kuyawasa-yani iya ginauli namwanamwasosina, kabo Yaluyaluwa Tabuna imiya kolila ana kaiwe koina ugite-kalatan namwanamwa. ¹⁵Ukwataiyako Paigeliyo yo Elimogini yo tabe tomeli sibaibaiwa dedei Eisiya kalona mena siyabubu-gabaegau. ¹⁶Na Onesipolo sauga meuloina ikabi-yaliyaya-yagau, kabo yakawanoi iya me ana bodao Guyau iwalo-muloloi. Bwagana yamiyamiya deli nige imwamwalimwaline-yagau, ¹⁷kabo saugana iyawatagili Loma, mwa iloya kaikaiwe kaiwegu kanasiga ilobaiyau. ¹⁸Ukwatai namwanamwai saugana yau ele Epeso koina tomone isagu namwanamwaiyau. Na yakawanoi kaliyate mwawamwawasina koina Guyau ikate-kamkamna-yani.

Paulo ikabiyakaiwe Timoti ikalakisiye

2 ¹Timoti, kowa natugu, am kaba kaiwe ukwalaiya Yaubada ana mulolo lalakisosina koina. Mulolone iyaele kolila kaiwena tamiyamiya Yeisu Keliso koina. ²Mwa yagu yakayakataine, bwaite komiu

kwabaibaiwa kwabenalanako, kuyapanaisan tomo tupwaliyao kolili, siya sowasowali kali meli tapei yo siya sowasowali tomo tupwaliyao siyakayakataili. ³Besiele kai, kutalamwagiwo kamkamna kulobai yakato kowa Yeisu Keliso ana tokaleya namwanamwana. ⁴Kunuwatu-kalatan iya tokaleya solodiya nuwanuwana ana tobaguna ana nuwatu imulimuliye, kabo nige ana sauga iyayavenuwan yanuwa yaulina nuwatuliyao kolili. ⁵Yo besiele tosagena kawalakwa kana lolina meuloina ikataiyako, kaiwena tem nigele, nige sowasowana maisa ikalai. ⁶Yo besiele tano topaisowa, ana paisowa kaikaiwena koina, saugana tano kanna ipei, kannane iya ilonamwayan ikele-bagunayan. ⁷Yagu walo bwaite kunuwanuwatuili, kabo kali katai meuloina kani Guyau iyamayaleli koliwo.

⁸Kunuwatu-kalatan Yeisu Keliso, iya itoloyoima boita mena yo tabe iya Kin Deibida tubuna. Bwaite yagu yakayakatai. ⁹Wasa namwanamwana kana yakayakatai kaiwena kamkamna yalobai yo sipanyau besiele yau toloinalikwa. Na Yaubada ana walo nige sowasowana sipan. ¹⁰Kabo polowe meuloina yakalakisiye-yagili na mesabana Yaubada ana tomoyao yawasosi lebo silobai, lebone iyaele Yeisu koina. Tabe nuwanuwagu lebone koina mekalikava Yaubada simiyayai ana wasawasa koina. ¹¹Walo bwaite iyamala walo yawasosi mwa sowasowana tameliyan, “Tem Yeisu mekalakava taboita, kani mekalakava tamiyamiya. ¹²Tem takalakisiye, kani mekalakava taemala toloina. Tem tauvalayani kani iuvalayagila. ¹³Nuwana tem Yaubada tamiya-dagedagelayan, na iyamo ana waloyameliwa kani inuwatu-kalatan, nige sowana inuwa-gabaen.”

Yaubada ana topaisowa namwanamwana

¹⁴Ginauli bwaite kaiweli am tomoyao kuyanuwapeili. Yaubada manna mena kuwalo kaiwe tabu walo uloi uloi kaiweli sigagamwapakiki, kaiwena walone sibenabenalagiline nige isasaguili na ali meli isibasiba-yanae. ¹⁵Kutolo-kaiwe ukepate ana paisowa koina yo tabu kumwamwalimwaline Yaubada manna mena, na kani iwalo kowa topaisowa namwanamwana. Yaubada ana walo miyamiya yaina ukwatai namwanamwai yo sowasowana kuyakayakatai dudulai tomo kolili. ¹⁶Tomwakomwakota ali edeedede bwagabwaga kusikotanan kaiwena tomo besiele yakayakataine koina kali mwayaga iyai yawasosi Yaubada koina. ¹⁷Ali yakayakatai idebalala besiele baliyan naenaena yabo ana lau. Tomo luwali mena tatao labui Aimenio yo Pileto. ¹⁸Siya wasana namwanamwana kana kamwasa koina silosuwala molosi. Kabo siwaloba, “Beyabeyana toboita meuloili sitoloyoiko mwa bwaliga taboita nige tatotoloyoi boita mena.” Siwalo bwaite besiele, kabo kalakavao tupwana ali meli sisibayanae yo sibelu. ¹⁹Na wasa kaikaiwena bwaite ilaoma Yaubada koina nige sowasowana inuku, ikaiwe besiele wauwau kaikaiwena, yo wauwaune pwtana mena lelelele iwalo bwaite besiele,

“Guyau ikatai analiyao siya ana tomoyao”, yo “Siya siwalo yakato siya Guyau ana tomoyao, ilonamwayagili mumuga naenaena sisikotanan.”

²⁰Nume wasawasa kalona mena gaeba siya gole yo siliba koina siginaulili kani tagitaili yo tabe tupwaliyao siya mayau yo gulewa koina siginaulili. Gaeba siya namwanamwali siyapaisowali taumanao kaiweli yo siya nige namwanamwali siyapaisowali mosomoso kaba peina.

²¹Yaiya nige yawasina iula-dumdum tomwakomwakota ali yakayakatai koina iya besiele gaeba namwanamwana iya siyapaisowa taumanao kaiweli, iya toobiga yo Guyau sowasowana ikalai yo iyapaisowa paisowa namwanamwana uloi yo uloi kaiweli.

²²Mumuga naenaeni siya kilakai siginaginaulili kusikotanagili. Na ukwaiwe na am paisowa inamwanamwa Yaubada manna mena, me am nuwa-daumwali, am meli ikaiwe yo me am mulolo tomo kolili, mekamkavao tomo meuloili siya sikawakawanoi Guyau koina yo kateli mena nige naenaena yabo imiyamiya. ²³Tabu besiele tomwakomwakota ali edeedede bwagabwaga yo ali gamwapakiki koina kaiwena ukwatai munamunai ana kaba yawatagili bwaite. ²⁴Guyau ana topaisowa nige sowasowana igamwapakiki. Sowasowana me ana mulolo kanakavao meuloili kolili yo iya besiele toyakayakatai namwanamwana me ana kalakisiye. ²⁵Saugana tem tomo tupwali topaisowane ana walo sikawanaenaena-yani ilonamwayan tem topaisowane me ana nuwabiga na tomone ali walo iyadudulaili na tem Yaubada nuwali ibui na wasa yawasosi sikatai. ²⁶Na mesabana ali nuwatu sidudulai kabo Seitani ana sipwasipwa siyabubu-gabaen. Beyabeyana sikona Seitani ana sipwasipwa koina yo bwaite sauga ana nuwatu mena sipaipaisowa.

Tomo mumugali sauga mwawamwawasina koina

3 ¹Kunuwatu-kalatan bwaite. Sauga mwawamwawasina koina polowe sibaibaiwa kani siyawatagili. ²Tomo sibomamo kaiweli sinuwanuwatu, sinuwa-mane, siwalo-saesae, sigagasa, sikawa-naenaeyagili sinaliyao yo tamaliyao, ali walo nige sibebenalan, kalikavao ali sagu kolili nige sikakawatoki kaiwena, yo nige siyayakasisi Yaubada koina, ³yo nige mulolo imiyamiya kolili, nige nuwatu-pwaike imiyamiya kolili, nuwanuwali lalakina kaleya, sietalapili, simunamunai yo mumuga namwanamwana sikalomagigilani, ⁴yo ali elieliyamwao kolili simwakomwakota-yagili, gagasa ikalaili, siyauyaule, yanuwa yaulina kana yaliyaya simulolo koina na Yaubada nige simumulolo koina. ⁵Siya kali koleya besiele totapwalolo na iyamo Yaubada ana kaiwe siuvalayani. Tomone besiele bwaite yagam kuyai kolili.

⁶Siya besiele weso kaiwena ali walo luviluvu kolili sowasowali silusae nume kolili na siya sinesineo ali meli belubeluli siyanuwakoili. Sinesineone siya me ali nuwapolowe ali pwanoli kaiweli na

mwayamwayau sibeku yauyaule nuwatuli kolili, ⁷yo bwagana yakayakatai uloi uloi sibenabenalan, wasa yawasosi kana katai nige imiyamiya kolili. ⁸Besiele beyabeyana Itipita ali tokukula Yanisi yo Yamalisi, Mosese ana walo sikawa-mwakomwakotayani, tomwakomwakota bwaite siya wasa yawasosi sauga meuloina sikaleya koina. Siya ali nuwatu siboniboniyai yo tomeli yawasosi tomwakomwakotane sisikotanagili. ⁹Bwagana sauga bwaite tomo tupwana simwakotayagili yo sikalaili, sauga kikiunamo nige sowasowali siginauliyoi. Kani ali mwakota iyawatagili mayale mena yo tomo sigitaili yo sikawa-yauyaule-yagili, besiele siya beyabeyana Yanisi yo Yamalisi ali mwakota iyawatagili mayale mena yo tomo meuloili sigitai.

Timoti kana loina

¹⁰Na kowa yagu yakayakatai ukwataiyako besiele tabe yagu miyamiya mumugagu yo yagu paisowa yaina, yagu meli, kalakisiye, mulolo yo yagu tolo kaikaiwe. ¹¹Ukwataiyako tomo siyakamkamnayau yo polowe sibaibaiwa yalobaili. Ukwatai kamkamna bwaite imiyamiya koliyau yanuwa Antioki, Ikoniya yo Lisitila kolili na yakalakisiye-yagili. Na Guyau ileboiyau nae meuloina kolili. ¹²Tomala tomo meuloili siya simiyamiya Yesu Keliso koina yo nuwanuwali mumugali inamwanamwa besiele Yaubada ana nuwatu kani kamkamna silobai. ¹³Tomo naenaeli yo tomwakomwakota ali nae ilalalaki yo tomo simwakomwakota-yagili yo siya sibomayoi tabe simwakomwakota-yagili. ¹⁴Na kowa, yakayakatai yawasosina kumeliyani yo ukwabi-kalatan, kabo yakayakataine koina kutolo kaiwe yo kumuliya, kaiwena am toyakayakataiwo kai, yau yo kaukavao tupwaliyao, ukwataimaiko. ¹⁵Yo besiele tabe, kunuwatu-kalatan saugana mekikium mena kanasiga kabona, Buki Tabu ana walo ukwataiyako, iya sowasowana iyakataiwo lebo kaiwena, lebone talobai kaiwena Yesu Keliso tameliyani. ¹⁶Buki Tabu ana walo meuloina ilaoma Yaubada yawasina ana yui-panaisi koina kabo sowasowana tayapaisowa yo tayakayakatai dudulai yo mumugana naenaena tasikotanan, pwanoli tayadudulaili, na koina tomo mumuga dudulaina kana kamwasa tayakataili, ¹⁷na mesabana Buki Tabu ana walo koina kita Yaubada ana topaisowao takatububu-nagila paisowa namwanamwali uloi uloi kaiweli.

4 ¹Timoti, bwaite kam loina yawalowen Yaubada manna mena yo Yesu Keliso manna mena iya kani meyawasili yo toboita iyatalayagili. Yesu ilalaoma kani ana kaba loina ikalaiyoi, kabo yawalo kaiwe besiele bwaite. ²Wasa namwanamwana uguguye-kalatani nuwana tem siyaliyaya am guguye kaiwena o nuwana tem nigele. Pwanoli kuyadudulaili, wasa mwakomwakota kuwalo sisikotanan, yo tomo ukwabi-yakaiweli, na kuyakayakatai kolili me am kalakisiye. ³Kaiwena bwaliga kani tomo yakayakatai dudulaina sisikotanan, yo nuwanuwali

silau yakayakatai waluwaluli kolili, kabo toyakayakatai sibaibaiwa ali yakayakataine tenaliyao mena sibenabenalagili yoli kana lotonan sinamwanamwa. ⁴Wasa yawasosi sisikotanan nige nuwanuwali sibenalan kabo tenali ilau edeedede bwagabwaga yo pilepilele kali benabenali koina. ⁵Na kowa, sauga meuloina mumugam ugitekalatan, kamkamna ukwalakisiyeyan, uguguye wasana namwanamwana kaiwena, yo paisowa meuloina siya Yaubada iyeyawa uginaulili besiele. ⁶Yagu lau kana sauga ikubwamako yo yanuwa yaulina yalogabaen. Sauga kikiunamo kani tomo siunuiyau yo kwasinegu ididi, besiele Yudiya oine siyadidi kaba pwaoli mena ali mulolo Yaubada koina. ⁷Mwa yakaleya namwanamwa Yaubada kaiwena yagu kaba sagna koina yasagna-lopeiko, meli kana kamwasa yamuliya dudulaiko. ⁸Kabo bwaine pwaopwaomne iyaele Yaubada ikatububunan pwaopwaomne bwaite todudulai maisali, yo Guyau Yesu, iya Toyatala dudulaina, kani iyeyama kaliyatenane ana pileyoima koina. Na nige yakato yabomamo maisagu iyeyama, na siya meuloili sisanasana nuwanuwali lalakina ipileyoima, na siya tabe maisali iwologili.

⁹Kutonan kaiwe tem kulaoma mwayamwayau ugiteyau. ¹⁰Dimasa yanuwa yaulina kana yaliyaya nuwana iyai kabo ilogabaegau ilau Tesalonaika. Na Kelesenisi iya ilaoko dedei Galetiya yo Taito iya ilau dedei Dalimetiya, ¹¹Luka ibomamo mekaukava. Malika mekamkava kwalaoma, kaiwena iya sowasowana isaguiyau yagu paisowa koina. ¹²Na Tikiko yayawasa ilaoko Epeso. ¹³Saugana tem kulaoma, kau kabobo ukwalaiyama, beyabeyana yalogabaen yanuwa Tilowasi Kalipo koina. Yagu buki meuloina ukwatububunagili ukwalailima yo tabe yagu buki bwaimwana yakayakan kwapina koina siginaulili tabu kulologabaegili.

¹⁴⁻¹⁵Ugite-kalatagiwo Alekesenda koina iya aeyan kana topaisowa. Beyabeyana me ana munamunai wasa bwaite tayawayawasa-yanne ikawa-naenae-yani yo nae lalakina iginauli kolyau. Kani maisana ilobai Guyau koina.

¹⁶Yagu yatala bagubagunana koina nige tomo yabo isasaguiyau, meuloili siyabubu-gabaegau na yakawanoi Yaubada ali pwanoline inuwatu-pwaikili. ¹⁷Na Guyau imiyamiya saligu mena yo ikabi-yakaiweyau mwa wasana namwanamwana yayawasayani kabo siya nige Yudiya yagu walo meuloiline sibenalan. Yo Yaubada ileboyau boita koina, besiele bwaite tem tomo yabo taleboi laiyni kolili. ¹⁸Na yakatai Guyau kani ileboyau tomo ali paisowa naenaena meuloina kolili ilawagau yalusae ana kaba lolina koina bulibuli mena. Iya takawa-wasawasa-yani sauga meuloina nige ana kaba mwawasi. O besiele.

Paulo ikawa kaiyoni

¹⁹Yagu mulolo kuwalowen Pilisila mewainena Akuila kolili yo tabe Onesipolo me ana bodao kolili. ²⁰Na Elastasi iyaele imiyamiya

Kolinita, yo Tolopimasi yalogabaen Milito, kaiwena ikasiebwa.

²¹Ukwaiwe mwayamwayau kulaoma muli mena kabo tulutulu kana sauga. Yubulo imulolo koliwo, besiele tabe Pudeni, Lino, Kolodiya yo kalakavao meuloili. ²²Gyau yaluyaluwam ikabiyakaiwe yo Yaubada ana katekamkamna imiyamiya meuloimiu kolimiu.